

ČR od roku 2028 plánuje snížit rozsah vyšetřování domácích prasat na přítomnost trichinel

28.8.2026 - Petr Majer | Státní veterinární správa ČR

Státní veterinární správa (SVS) plánuje snížit rozsah vyšetřování domácích prasat na přítomnost parazita svalovce (trichinella). V současné době se v ČR na jeho přítomnost laboratorně vyšetřuje každé na jatkách porážené domácí prase. Od 1. 1. 2028 by mělo dojít ke snížení počtu vyšetřovaných zvířat. SVS k tomuto kroku přistupuje z důvodu dlouhodobě příznivé nákazové situace v ČR. Změna má mimo jiné přinést snížení nákladů státu spojených s touto diagnostikou, které se pohybují v řádu desítek milionů Kč ročně. V rámci příprav na tuto změnu začne SVS od 1. září 2026 s mimořádnými kontrolami zaměřenými na biologickou bezpečnost v chovech domácích prasat.

Možnost snížit počty vyšetřovaných prasat umožňuje jednotlivým členským státům související evropská legislativa. V současnosti tuto výjimku uplatňují Belgie, Dánsko, Finsko, Itálie, Severní Irsko, Švýcarsko a jeden chov v Lucembursku.

Z vyšetřování na přítomnost trichinel mohou být do budoucna vyňata pouze hospodářství, která budou úředně uznána jako hospodářství, jež splňují pravidla zaručující dostatečnou míru biologické bezpečnosti. Podmínky pro úřední uznání se týkají například podmínek skladování krmiva, kontroly škůdců, ochrany hospodářství před vstupem volně žijících zvířat či likvidace uhynulých zvířat.

„Vzhledem ke složitosti celého procesu a postupů, které musí SVS nastavit, a zároveň s ohledem na potřebu poskytnout státním veterinárním ústavům dostatečný časový prostor pro přípravu na tuto poměrně rozsáhlou změnu se předpokládá, že ke snižování počtu vyšetřovaných domácích prasat dojde od 1. 1. 2028,“ uvedl ústřední ředitel SVS Zbyněk Semerád.

Místně příslušné krajské veterinární správy (KVS) v souvislosti s připravovanou systémovou změnou postupně provedou kontroly zaměřené na biologickou bezpečnost v hospodářstvích s domácími prasaty. Kontroly se zaměří zejména na rozmnožovací a šlechtitelské chovy a hospodářství, která dodávají prasata na jatka.

„Chovatelé nebudou o kontroly za účelem úředního uznání žádat sami. KVS je budou postupně kontaktovat a kontrolovat. KVS začnou kontroly provádět od 1. 9. 2026,“ upřesnil Semerád.

Svalovec je parazit vyvolávající u lidí onemocnění zvané trichinelóza. Z domácích zvířat parazituje nejvíce u prasat, psů, koček a koní. Z divokých zvířat jsou to především divoká prasata. V našich podmínkách by nejpravděpodobnějším zdrojem nákazy lidí proto mohlo být maso divočáka. Po pozření nedostatečně tepelně zpracovaného masa hrozí člověku nakažení, které může v krajním případě skončit smrtí.

Pokud jde o trichinelózu u domácích prasat, poslední pozitivní případy byly potvrzeny v 50. letech minulého století. V rámci veterinární prohlídky na jatkách jsou přitom stále odebírány vzorky z každého poraženého zvířete a ve státních veterinárních ústavech na přítomnost trichinel vyšetřovány. V loňském roce bylo na jatkách v ČR poraženo více než 2,3 milionu domácích prasat. Náklady na laboratorní diagnostiku dosáhly přibližně 44 milionů korun.

Vzhledem k výše zmíněnému riziku nákazy od divočáků, musí být všechna ulovená divoká prasata v ČR vyšetřena na přítomnost trichinel. Počty pozitivních případů se v posledních letech pohybují v jednotkách, například v loňském roce byly dva. Povinnost vyšetřovat všechny divočáky zůstane zachována i nadále po roce 2028.

SVS již o chystané systémově změně informovala Ministerstvo zemědělství, Svaz chovatelů prasat i státní veterinární ústavy.

Petr Majer

zástupce tiskového mluvčího SVS

<https://www.svscr.cz/cr-od-roku-2028-planuje-snizit-rozsah-vysetrovani-domacich-prasat-na-pritomnost-trichinel>